

24.6.2010

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αναφορά 1894/2009, της Cristina Andreu, ισπανικής ιθαγένειας, εξ ονόματος της ένωσης γυναικών παραγωγών κινηματογράφου και οπτικοακουστικών μέσων «Asociación de mujeres cineastas y de medios audiovisuales, CIMA», σχετικά με τη θετική διάκριση που επιδιώκει να εισαγάγει η νέα νομοθεσία του ισπανικού Υπουργείου Πολιτισμού στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων για την κινηματογραφική βιομηχανία

1. Περίληψη της αναφοράς

Η αναφέρουσα παραπέμπει στην αλλαγή των συντελεστών του νέου διατάγματος του Υπουργείου Πολιτισμού (διάταγμα του Υπουργείου Πολιτισμού 2834/2009 της 19.10.2009) για την κατανομή των κρατικών ενισχύσεων στον κινηματογραφικό τομέα. Οι εν λόγω συντελεστές βασίζονται σε θετική διάκριση και πριμοδοτούν τα έργα που υποβάλλονται από γυναίκες. Σύμφωνα με την αναφέρουσα, τα κριτήρια αντιβαίνουν στη νομολογία του ΔΕΚ (υπόθεση C-450/93 και C-409/95), καθώς καθιερώνουν την αυτόματη προαγωγή των γυναικών, οι οποίες μέχρι σήμερα ήταν αντικειμενικά ισότιμες με τους άνδρες.

2. Παραδεκτό

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις 29 Μαρτίου 2010. Η Επιτροπή κλήθηκε να παράσχει πληροφορίες (άρθρο 202, παράγραφος 6, του Κανονισμού).

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 24 Ιουνίου 2010.

Η αναφορά

Η αναφέρουσα ισχυρίζεται ότι ένα διάταγμα του ισπανικού Υπουργείου Πολιτισμού παραβιάζει το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ισότητα των φύλων. Πρόκειται για το υπ' αριθ. 2834/2009 διάταγμα της 19ης Οκτωβρίου 2009 που προβλέπει

κανόνες για τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στην κινηματογραφική βιομηχανία. Ειδικότερα, η αναφέρουσα επικρίνει το άρθρο 28 του διατάγματος, το οποίο ορίζει τα εξής: «Άρθρο 28. Αξιολόγηση έργων.

1. Τα έργα αξιολογούνται από την επιτροπή ενισχύσεων για την παραγωγή κινηματογραφικών σεναρίων και την υλοποίηση κινηματογραφικών έργων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 104, η οποία [Επιτροπή] αξιολογεί, κατ' εφαρμογήν των διαδικασιών και των μηχανισμών του ανωτέρω άρθρου, και σύμφωνα με τους μέγιστους σχετικούς συντελεστές στάθμισης, τις ακόλουθες πτυχές:

α) Πρωτοτυπία και ποιότητα του προτεινόμενου κινηματογραφικού έργου: έως και 45 βαθμοί. Για τον σκοπό αυτόν, θα αποδίδονται 20 βαθμοί αν το έργο βασίζεται σε σενάριο που έχει παραχθεί με χρηματοδότηση που ελήφθη δυνάμει του άρθρου 19.

β) Προϋπολογισμός, η καταλληλότητά του για το έργο και το σχέδιο χρηματοδότησης: έως και 25 βαθμοί.

γ) Αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του παραγωγού, σε συνδυασμό με το οικονομικό και επιχειρηματικό μητρώο της εταιρείας παραγωγής και των συνδεδεμένων εταιρειών της: έως και 25 βαθμοί.

δ) Αν σκηνοθέτης της ταινίας είναι γυναίκα που δεν έχει σκηνοθετήσει ποτέ πριν κινηματογραφική ταινία: 5 βαθμοί.

2. Η αξιολόγηση που περιγράφεται στην ενότητα α) της προηγούμενης παραγράφου θα διενεργείται χωριστά, τηρώντας την ανωνυμία του αιτούντος. Σε περίπτωση επιλογής μεταξύ δύο έργων που συγκεντρώνουν τους ίδιους βαθμούς δυνάμει της εν λόγω αξιολόγησης, πριν από την αξιολόγηση των υπόλοιπων εννοιών, θα προτιμάται το έργο του οποίου σκηνοθέτης ή σεναριογράφος είναι γυναίκα. Εφόσον ισχύει, η προτίμηση αυτή θα εφαρμόζεται διαδοχικά στα έργα, ξεκινώντας με τα έργα που συγκεντρώνουν τους περισσότερους βαθμούς. Θα παύει αυτόματα να εφαρμόζεται σε περίπτωση που επιτευχθεί ισότητα όσον αφορά τον συνολικό αριθμό των επιδοτούμενων έργων».

Η αναφέρουσα επισημαίνει ότι υφίσταται αδιαμφισβήτητη σημαντική ανισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στον κινηματογραφικό τομέα στην Ισπανία. Παραθέτει πρόσφατη μελέτη, η οποία καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, από τις ταινίες που παράγονται στην Ισπανία, μόλις το 7% αυτών σκηνοθετούνται από γυναίκες, μόνο το 15% έχουν γυναίκα σεναριογράφο και μόλις το 21% παράγονται από γυναίκες.

Εντούτοις, η αναφέρουσα επικρίνει τις θετικές δράσεις που προβλέπονται στο ανωτέρω υπουργικό διάταγμα για δύο λόγους.

Αφενός, η αναφέρουσα ισχυρίζεται ότι δεν διασφαλίζουν θετικό αντίκτυπο όσον αφορά την ανισότητα μεταξύ των φύλων, κυρίως διότι στερούνται σαφών στόχων και μεθόδων παρακολούθησης και αξιολόγησης.

Αφετέρου, η αναφέρουσα υποστηρίζει ότι ενδέχεται να προκαλέσουν «εξατομικευμένο ανταγωνισμό μεταξύ ανδρών και γυναικών» και να επιδέχονται αμφισβήτησης λόγω παραβίασης της αρχής της ισότητας των ευκαιριών. Η αναφέρουσα ισχυρίζεται ότι παραβιάζουν το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως δε την απαγόρευση των διακρίσεων λόγω φύλου, όπως ερμηνεύεται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στις αποφάσεις του της 17ης Οκτωβρίου 1995, στην υπόθεση C-450/93, *Kalanke*, και της 11ης Νοεμβρίου 1997, στην υπόθεση C-409/95, *Marschall*.

Η αναφέρουσα ζητεί, αντιθέτως, συγκεκριμένα μέτρα στήριξης προς τις γυναίκες. Προβαίνει στην ακόλουθη εναλλακτική πρόταση:

«Το αίτημα που διατυπώνεται από τη CIMA [...] είναι η θέσπιση, για έκαστη μορφή ενίσχυσης, ειδικού συστήματος βαθμολόγησης για έργα που σκηνοθετούνται ή παράγονται από γυναίκες ή έχουν γυναίκες σεναριογράφους. Ειδικότερα, το σύστημα θα πρέπει να

απονέμει: “5 βαθμούς σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις: αν η ταινία πρόκειται να σκηνοθετηθεί από γυναίκα, αν η ταινία φέρει την υπογραφή γυναίκας σεναριογράφου ή αν πρόκειται να παραχθεί από γυναίκες οι οποίες διεκδικούν τουλάχιστον το 60% των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας της ταινίας ή/και αν η διεύθυνση παραγωγής έχει ανατεθεί σε γυναίκα· 8 βαθμούς αν ισχύουν δύο από τις εν λόγω περιπτώσεις και 10 βαθμούς αν ισχύουν και οι τρεις”».

Η Επιτροπή έλαβε παρόμοια καταγγελία από τη CIMA κατά την περίοδο που εξέταζε την αξιολόγηση κρατικών ενισχύσεων του προαναφερθέντος μέτρου. Στην υπ’ αριθ. N587/09 απόφασή της για τις κρατικές ενισχύσεις¹, η Επιτροπή εξέτασε τις επικρίσεις που διατύπωσε η CIMA και επεσήμανε ότι «ninguna norma comunitaria impone a los Estados miembros la obligación de garantizar que la mitad de las ayudas a la actividad cinematográfica se atribuya a películas escritas o dirigidas por mujeres» («από κανέναν κοινοτικό κανόνα δεν προκύπτει ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται να διασφαλίζουν ότι το ήμισυ των κινηματογραφικών ενισχύσεων χορηγούνται σε ταινίες που έχουν σεναριογράφο ή σκηνοθέτη γυναίκα»).

Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το άρθρο 157, παράγραφος 3, της ΣΛΕΕ προβλέπει ότι:

«1. Κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει την εφαρμογή της αρχής της ισότητας της αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών για όμοια εργασία ή για εργασία της αυτής αξίας.

[...]

3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, θεσπίζει μέτρα με τα οποία εξασφαλίζεται η εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αρχής της ισότητας της αμοιβής για όμοια εργασία ή για εργασία της αυτής αξίας.

4. Προκειμένου να εξασφαλισθεί εμπράκτως η πλήρης ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στην εργασία, η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρήσουν ή να θεσπίσουν μέτρα που προβλέπουν ειδικά πλεονεκτήματα, τα οποία διευκολύνουν το λιγότερο εκπροσωπούμενο φύλο να συνεχίσει μια επαγγελματική δραστηριότητα ή προλαμβάνουν ή αντισταθμίζουν τα μειονεκτήματα στην επαγγελματική σταδιοδρομία».

Η οδηγία 2006/54/EK του Συμβουλίου απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω φύλου σε θέματα εργασίας και απασχόλησης.

Συγκεκριμένα, το άρθρο 14 της εν λόγω οδηγίας ορίζει ότι:

«1. Δεν υφίσταται άμεση ή έμμεση διάκριση λόγω φύλου στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων φορέων, όσον αφορά:

α) τους όρους πρόσβασης στη μισθωτή εργασία, στο ελεύθερο επάγγελμα ή σε άλλα είδη απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων επιλογής και των όρων πρόσληψης, ασχέτως του κλάδου δραστηριότητας και σε όλα τα επίπεδα της επαγγελματικής ιεραρχίας, μεταξύ άλλων και ως προς τις προαγωγές·

β) την πρόσβαση σε όλους τους τύπους και τα επίπεδα επαγγελματικού προσανατολισμού, επαγγελματικής κατάρτισης, επιμόρφωσης και επαγγελματικού αναπροσανατολισμού, συμπεριλαμβανομένης της απόκτησης πρακτικής εμπειρίας·

γ) τους όρους απασχόλησης και εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των απολύσεων, καθώς και θέματα αμοιβής σύμφωνα με το άρθρο 141 της Συνθήκης·

¹ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/register/ii/by_case_nr_n2009_0570.html#587

δ) την ιδιότητα του μέλους και τη συμμετοχή σε οργάνωση εργαζομένων ή εργοδοτών ή σε οποιαδήποτε οργάνωση τα μέλη της οποίας ασκούν συγκεκριμένο επάγγελμα, συμπεριλαμβανομένων των πλεονεκτημάτων που χορηγούνται από τέτοιες οργανώσεις. [...]» Παράλληλα, η οδηγία 2006/54/EK απαιτεί από τα κράτη μέλη τη θέσπιση δικαστικών ή/και διοικητικών διαδικασιών ούτως ώστε να παρέχονται μέσα προσφυγής στα άτομα που θεωρούν ότι έχουν εισαχθεί εις βάρος τους διακρίσεις.

Προκειμένου να γίνει κατανοητή η επιχειρηματολογία της αναφέρουσας, είναι εξίσου απαραίτητη η παραπομπή στις αποφάσεις του Δικαστηρίου επί των υποθέσεων που επικαλείται.

Στην απόφασή του στην υπόθεση «Kalanke», το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι:

«[...] η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως ανδρών και γυναικών όσον αφορά την πρόσβαση σε απασχόληση, την επαγγελματική εκπαίδευση και προώθηση και τις συνθήκες εργασίας, αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία, όπως εν προκειμένω, παρέχει αυτομάτως, εφόσον υφίστανται ίσα προσόντα των υποψηφίων διαφορετικού φύλου που έχουν γίνει δεκτοί ως προαγώγιοι, προτεραιότητα στους υποψηφίους θηλυκού φύλου στους τομείς όπου οι γυναίκες υποεκπροσωπούνται, νοουμένου ότι υφίσταται υποεκπροσώπηση όταν οι γυναίκες δεν εκπροσωπούν τουλάχιστον το ήμισυ του προσωπικού των διαφόρων βαθμίδων της οικείας κατηγορίας και όταν συμβαίνει το ίδιο όσον αφορά τα προβλεπόμενα από το οργανόγραμμα επίπεδα καθηκόντων».

Στην απόφασή του στην υπόθεση «Marschall», το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι:

«[...] η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως ανδρών και γυναικών, όσον αφορά την πρόσβαση σε απασχόληση, την επαγγελματική εκπαίδευση και προώθηση και τις συνθήκες εργασίας, δεν απαγορεύει εθνικό κανόνα ο οποίος επιβάλλει στους τομείς της δημόσιας υπηρεσίας όπου οι γυναίκες είναι λιγότερες από τους άνδρες στο οικείο επίπεδο θέσεως, την προαγωγή κατά προτεραιότητα των γυναικών υποψηφίων, εφόσον οι υποψήφιοι διαφορετικού φύλου έχουν ίσα προσόντα, από άποψη καταλληλότητας, ικανότητας και επαγγελματικής αποδόσεως, εκτός αν προέχουν λόγοι αναγόμενοι στο πρόσωπο ενός άνδρα υποψηφίου, υπό την προϋπόθεση ότι ο κανόνας αυτός

- εγγυάται, σε κάθε ατομική περίπτωση, στους άνδρες υποψηφίους που έχουν ίσα προσόντα με τις γυναίκες υποψήφιες την αντικειμενική αξιολόγηση των υποψηφιοτήτων, λαμβανομένων υπόψη όλων των κριτηρίων που αφορούν το πρόσωπο των υποψηφίων, και αποκλείει την προτεραιότητα των γυναικών υποψηφίων, οσάκις ένα ή περισσότερα από τα κριτήρια αυτά έχουν ως αποτέλεσμα να κλίνει ο ζυγός υπέρ του άνδρα υποψηφίου, και

- ότι τα κριτήρια αυτά δεν επάγονται δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος των γυναικών υποψηφίων».

Και στις δύο υποθέσεις για τις οποίες κάνει λόγο η αναφέρουσα, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο παραπέμπει στο άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 4, της οδηγίας 76/207/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 9ης Φεβρουαρίου 1976. Οι διατάξεις αυτές δεν ισχύουν πλέον. Η απαγόρευση των διακρίσεων λόγω φύλου στην απασχόληση, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 76/207/ΕΟΚ, προβλέπεται πλέον από το άρθρο 14 της οδηγίας 2006/54/EK. Ταυτοχρόνως, η δυνατότητα έγκρισης μέτρων για την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών, που προβλεπόταν στο άρθρο 2, παράγραφος 4, της οδηγίας 76/207/ΕΟΚ, περιλαμβάνεται πλέον στο άρθρο 157, παράγραφος 3, της ΣΛΕΕ (πρώην άρθρο 141 της ΣΕΚ).

Ανάλυση της υπόθεσης

Κατά την άποψη της Επιτροπής, οι ισχυρισμοί της αναφέρουσας δεν είναι ορθοί ή,

τουλάχιστον, δεν αιτιολογούν την κίνηση διαδικασιών επί παραβάσει κατά της Ισπανίας. Ως προκαταρκτική παρατήρηση, μπορεί να σημειωθεί ότι η αναφορά αφορά ένα ζήτημα που καλύπτεται από τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί της ισότητας των φύλων, διότι σχετίζεται με μία κατάσταση που αφορά την πρόσβαση σε δραστηριότητα ελεύθερου επαγγέλματος – η οποία αναφέρεται στο ανωτέρω άρθρο 14 της οδηγίας 2006/54/ΕΚ.

Η αναφέρουσα ισχυρίζεται ότι το διάταγμα αριθ. 2834/2009 του ισπανικού Υπουργείου Πολιτισμού παραβιάζει το δίκαιο της ΕΕ για δύο λόγους.

Αφενός, ισχυρίζεται ότι δεν διασφαλίζει θετικό αντίκτυπο όσον αφορά την ανισότητα μεταξύ των φύλων.

Αφετέρου, ισχυρίζεται ότι παραβιάζει την απαγόρευση των διακρίσεων λόγω φύλου. Προβαίνει επίσης σε εναλλακτικές προτάσεις για την επίλυση του εικαζόμενου προβλήματος. Όσον αφορά το πρώτο επιχείρημα της αναφέρουσας, θα πρέπει να επισημανθεί ότι το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν απαιτεί από τα κράτη μέλη να εγκρίνουν μέτρα θετικής δράσης υπέρ των γυναικών. Όπως προβλέπει σαφώς το προαναφερθέν άρθρο 157, παράγραφος 4, της ΣΛΕΕ, τα κράτη μέλη δύνανται να εγκρίνουν τέτοιου είδους μέτρα, αλλά δεν είναι υποχρεωμένα να το πράξουν. Συνεπώς, αν ένα κράτος μέλος δεν εγκρίνει μέτρα θετικής δράσης υπέρ των γυναικών ή αν τα μέτρα που εγκρίνει δεν είναι αρκετά φιλόδοξα ή αποτελεσματικά, το εν λόγω κράτος μέλος δεν παραβιάζει το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όσον αφορά το δεύτερο επιχείρημα της αναφέρουσας, δέον είναι να διατυπωθούν διάφορες παρατηρήσεις.

Καταρχάς, η προτεραιότητα που δίδεται στις γυναίκες στο άρθρο 28, παράγραφος 2, του διατάγματος αριθ. 2834/2009 δεν αμφισβητεί την ποιότητα των χρηματοδοτούμενων έργων, εφόσον η επιλογή πραγματοποιείται πάντα μεταξύ δύο εξίσου καλών έργων – που συγκεντρώνουν τους ίδιους βαθμούς στην αξιολόγηση ποιότητας.

Επιπλέον, σύμφωνα με την ίδια διάταξη, αυτή η πιθανή προτεραιότητα, εφόσον ισχύει, παύει αυτόματα να εφαρμόζεται σε περίπτωση που επιτευχθεί ισότητα όσον αφορά τον συνολικό αριθμό των επιδοτούμενων έργων. Ως εκ τούτου, μεταξύ ατόμων που προτείνουν εξίσου καλά έργα, ο συνολικός αριθμός γυναικών τα έργα των οποίων χρηματοδοτούνται δεν υπερβαίνει ποτέ τον αριθμό των ανδρών – συνεπεία της αμφισβητούμενης προτίμησης.

Η αναφέρουσα επισημαίνει περαιτέρω ότι υφίσταται σημαντική ανισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στον κινηματογραφικό τομέα στην Ισπανία.

Τέλος, πρέπει να παρατηρηθεί ότι το εναλλακτικό σύστημα που προτείνεται από την αναφέρουσα δεν θα βελτίωνε την κατάσταση. Δεν θα συνέβαινε κάτι τέτοιο, ακόμη και αν συμφωνούσε κανείς με την αναφέρουσα και ακολουθούσε την τυπική ερμηνεία της αρχής της ίσης μεταχείρισης. Τουναντίον, μάλιστα, φαίνεται ότι, από αυτήν τη σκοπιά, η κατάσταση θα μπορούσε ουσιαστικά να επιδεινωθεί αν εγκρίνονταν οι εναλλακτικές προτάσεις της αναφέρουσας.

Στην πραγματικότητα, το ισχύον σύστημα που επικρίνεται από την αναφέρουσα διασφαλίζει την ποιότητα των χρηματοδοτούμενων έργων, δεδομένου ότι δίδει προτεραιότητα σε γυναίκες μόνο σε περίπτωση που τα προτεινόμενα για χρηματοδότηση έργα είναι ισότιμης ποιότητας.

Εντούτοις, αν η Επιτροπή έχει αντιληφθεί σωστά την πρόταση της αναφέρουσας, φαίνεται ότι το εναλλακτικό σύστημα που προτείνει θα απέδιδε προτεραιότητα σε γυναίκες, ακόμη και σε περίπτωση που τα έργα τους θεωρούνταν κατώτερης ποιότητας από τα έργα των ανδρών. Η αξιολόγηση αυτή επεξηγείται εν συντομία ως εξής:

Όπως προτείνει η αναφέρουσα, στο εναλλακτικό σύστημα πρέπει «να θεσπιστεί ειδικό σύστημα βαθμολόγησης για έργα που σκηνοθετούνται ή παράγονται από γυναίκες ή έχουν

γυναίκα σεναριογράφου». Κινηματογραφικά έργα με γυναίκες σκηνοθέτες, σεναριογράφους ή παραγωγούς θα λαμβάνουν επιπλέον 5 βαθμούς εφόσον πληρούνται μία από τις εν λόγω προϋποθέσεις, 8 βαθμούς αν πληρούνται δύο από τις εν λόγω προϋποθέσεις και 10 βαθμούς εφόσον πληρούνται και οι τρεις προϋποθέσεις.

Το σύστημα αυτό θα οδηγούσε στην κατάσταση που παρατίθεται ακολούθως.

Κατά την αξιολόγηση της ισότητας, ένα έργο που υποβάλλεται από άνδρες λαμβάνει 45 βαθμούς. Στο μεταξύ, η ποιότητα ενός έργου που προτείνεται από γυναίκες λαμβάνει μόνο 40 βαθμούς. Ωστόσο, σύμφωνα με το προτεινόμενο σύστημα, το έργο των ανδρών δεν θα χρηματοδοτείται από το καθεστώς ενίσχυσης, ενώ το έργο των γυναικών θα χρηματοδοτείται. Αυτό θα συμβαίνει επειδή το έργο των γυναικών θα λαμβάνει επιπλέον 10 βαθμούς απλώς και μόνο επειδή συμμετέχουν γυναίκες – ασχέτως εάν δεν είναι τόσο καλό όσο το άλλο έργο. Τέλος, αλλά εξίσου σημαντικό, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η οδηγία 2006/54/EK απαιτεί από τα κράτη μέλη τη θέσπιση δικαστικών ή/και διοικητικών διαδικασιών ούτως ώστε να παρέχονται μέσα προσφυγής στα άτομα που θεωρούν ότι έχουν εισαχθεί εις βάρος τους διακρίσεις.

Η οδηγία αυτή μεταφέρθηκε στο ισπανικό δίκαιο με τον οργανικό νόμο 3/2007 για την πραγματική ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών της 22ας Μαρτίου 2007 («Ley Orgánica 3/2007, de 22 de marzo, para la igualdad efectiva de mujeres y hombres»).

Τα κράτη μέλη είναι αρμόδια να μεριμνούν για την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας στην εθνική έννομη τάξη τους. Ως θεματοφύλακας των Συνθηκών, η Επιτροπή παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου σε εθνικό επίπεδο και λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα, όπως τούτα προβλέπονται από τη Συνθήκη ΕΚ, σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι κάποιο κράτος μέλος παραβαίνει το κοινοτικό δίκαιο.

Εντούτοις, αφ' ης στιγμής η εν λόγω μεταφορά πραγματοποιείται ορθώς, όπως στην Ισπανία, εναπόκειται στο άτομο που πιστεύει ότι έχουν εισαχθεί εις βάρος του διακρίσεις να κινήσει τις νομικές διαδικασίες που προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία και να προσφύγει κατά ενδεχόμενων παραβάσεων ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων. Ο έλεγχος της εφαρμογής των οδηγιών σε επιμέρους υποθέσεις είναι υποχρέωση των εθνικών δικαιοδοτικών οργάνων.

Κατά την άποψη της Επιτροπής, δεν προκύπτει από τις διαθέσιμες πληροφορίες ότι το αμφισβητούμενο εθνικό μέτρο αντιβαίνει καταφανώς στις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επιπροσθέτως, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η οποία αφορά ένα ιδιαίτερα σύνθετο ζήτημα, μόνο τα εθνικά δικαστήρια είναι σε θέση να εξετάσουν όλα τα σχετικά με την υπόθεση περιστατικά.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν θα κινήσει διαδικασίες επί παραβάσει κατά της Ισπανίας βάσει των περιστατικών που επικαλείται η ανωτέρω πολίτης.

Συμπεράσματα

Η Επιτροπή εξέτασε σε βάθος τους ισχυρισμούς της αναφέρουσας. Από τις διαθέσιμες πληροφορίες δεν προκύπτει ότι το αμφισβητούμενο εθνικό μέτρο αντιβαίνει καταφανώς στις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν θα κινήσει διαδικασίες επί παραβάσει κατά της Ισπανίας βάσει των περιστατικών που επικαλείται η ανωτέρω πολίτης.

Εν πάση περιπτώσει, στην Ισπανία υπάρχουν τα απαραίτητα νομικά μέσα τα οποία μπορούν να μετέρχονται οι πολίτες για την προάσπιση του δικαιώματός τους στην ισότητα των φύλων υπό την έννοια των ισχυόντων κανόνων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης – συμπεριλαμβανομένης, εν προκειμένω, της σχετικής νομολογίας του Ευρωπαϊκού

Δικαστηρίου.